

## ВЪСТНИКЪ

## ДОБРУДЖА

ЕДИНЪ БРОЙ  
10 СТ.ЕДИНЪ БРОЙ  
10 СТ.

ИЗЛИЗА ПОНЕДЪЛНИКЪ, СРЪДА И ПЕТЪКЪ

Абонаментъ за България: 7 лв. шестмесечно; за странство: 14 лв. — Обявления: 15 ст. за в. см. — Всичко що се отнася до в-ка се адресува: До дирекцията на в-къ „Добруджа“ — Бабадагъ. Рекониси не се връщатъ назадъ.

Въ паметъ на двегодишнината отъ смъртта на Карлъ I. — Погледъ назадъ. — Ромънскиятъ правовъ режимъ въ Добруджа. — Добруджа и Съюза. — Глада въ Италия. — Финландия република. — Добруджанския въпросъ. — Повръщане черковно-училищнитъ имоти. — Освобождението на българитъ добруджанци-плънници.

## Въ паметъ на двегодишнината отъ смъртта на Каролъ I

На 3 септември 1916 г. въ Добричкитъ казарми и затвори бидоха зѣвреи избити отъ жестокиятъ ромънски палачи слѣднитъ 57 мирни Добричски граждани. Когато съзнитъ на тѣхнитъ майки, жени и дѣца не сж още изсъхнали, ромънитъ отъ окупиранитъ градове честуватъ днесъ паметата на оня, който прѣзъ цѣлото свое царуване насаждаше умраза у своята армия и джандармерия противъ всичко българско и подготви кървавата драма въ гр. Добричъ.

|                     |       |                        |
|---------------------|-------|------------------------|
| Савва Стояновъ      | 30 г. | Добричъ, земледѣл.     |
| Димитъръ Симеоновъ  | 50 "  | " кладенчаръ           |
| Апостолъ Дончевъ    | 25 "  | " земледѣл.            |
| Иванъ Дончевъ       | 27 "  | " "                    |
| Атанасъ Костадиновъ | 58 "  | " мутавчия             |
| Сжби Игнатевъ       | 50 "  | " земледѣл.            |
| Иванъ К. Дюлгеровъ  | 35 "  | " "                    |
| Ефтимъ Катранджиевъ | 39 "  | " "                    |
| Иванъ Катранджиевъ  | 40 "  | " "                    |
| Петъръ Иванчевъ     | 37 "  | " "                    |
| Кзю Иванчевъ        | 42 "  | " "                    |
| Юрданъ Станевъ      | 41 "  | " овчаръ               |
| Юсеинъ Вариевъ      | 22 "  | " бостандж.            |
| Асѣнъ Д. Ханджиевъ  | 25 "  | " кръчмаръ             |
| Нейчо Ивановъ       | 65 "  | " коларъ               |
| Велико Стояновъ     | 60 "  | " земледѣл.            |
| Тодоръ В. Долашица  | 50 "  | " работникъ            |
| Лазаръ Грозевъ      | 32 "  | " "                    |
| Георгиъ Ив. Шошковъ | 23 "  | " земледѣл.            |
| Илия Еневъ          | 60 "  | " овчаръ               |
| Дико Христовъ       | 29 "  | " кръчмаръ             |
| Иванъ Пешевъ        | 65 "  | " работникъ            |
| Аспарухъ Станчевъ   | 30 "  | " "                    |
| Панайотъ Щеревъ     | 50 "  | " с. Валаджа земледѣл. |
| Денчо Юрдановъ      | 39 "  | " с. Богдановъ "       |
| Иванъ Колевъ        | 27 "  | " "                    |
| Василъ Стояновъ     | 60 "  | " "                    |
| Иванъ Ангеловъ      | 26 "  | " "                    |
| Андрѣя Михайловъ    | 24 "  | " с. А. Вурсу "        |

|                       |       |                         |
|-----------------------|-------|-------------------------|
| Юрданъ Петровъ        | 38 г. | с. Тойкумъ земледѣл.    |
| Гочо Еневъ            | 51 "  | " търговецъ             |
| Тотъ Ангеловъ         | 80 "  | " работникъ             |
| Елю Василевъ          | 39 "  | " "                     |
| Димитъръ Топаловъ     | 48 "  | " каварна "             |
| Савва Богдановъ       | 90 "  | " сари. коюсу градинарь |
| Михалъ Паскалевъ      | 30 "  | " добричъ овчаръ        |
| Ниделя Стоянова       | 23 "  | " с. айорман домакиня   |
| Д. Юсеинъ Мехмедовъ   | 50 "  | " бостандж.             |
| Д. Юсеинъ Мехмедовъ   | 45 "  | " тахтаджия             |
| Мустафа, Алиевъ       | 26 "  | " земледѣл.             |
| Вийселъ Рустеновъ     | 30 "  | " "                     |
| Джамалед. Саптаровъ   | 55 "  | " "                     |
| Хамидъ Селимовъ       | 26 "  | " работникъ             |
| Юнузъ Хюсеиновъ       | 32 "  | " овчаръ                |
| Абибула Кайбуловъ     | 33 "  | " земледѣл.             |
| Равиъ Кара Ахмедовъ   | 18 "  | " работникъ             |
| Али Кара Мустафовъ    | 16 "  | " "                     |
| Мехмедъ Х. Чапъровъ   | 17 "  | " "                     |
| Х. Хасанъ Ибраимовъ   | 28 "  | " "                     |
| Дервишъ Шабановъ      | 15 "  | " "                     |
| Рушидъ Шабановъ       | 29 "  | " "                     |
| Вийселъ Адилевъ       | 24 "  | " "                     |
| Зекерия Абд. Халиловъ | 23 "  | " "                     |
| Али Мехмедовъ         | 21 "  | " "                     |
| Османъ Хайрединовъ    | 20 "  | " "                     |
| Ахмедъ Арифовъ        | 34 "  | " "                     |
| Ахмедъ Селемедовъ     | 35 "  | " "                     |

## Погледъ назадъ

Днесъ ромънитъ отъ окупиранитъ отъ нашитъ съюзници градове честуватъ паметата на покойния си кралъ Каролъ I. Въ двѣтъ години, които ни дѣзатъ отъ неговата кончина, се извършиха сѣдбоносни за нашата съѣдка събития. Когато въ края на августъ миналата година Ромъния се намѣси въ свѣтовния пожаръ, неинитъ държавници се поблазниха съ мисълта, че ней се пада да изиграе мировата роль въ общия катаклизъмъ. А днесъ тѣ виждатъ плода на своята заблудаче съ сѣдбата на единъ народъ не се играе тѣй, както съ участъта на отдѣлната личностъ — народитъ творятъ и се разгромяватъ за вѣкове. Когато историкътъ се спрѣ въ бждаше върху ролята и участъта на Ромъния въ 1916 година, не може да не свърже събитията, които я прѣдшествоваха. Въ разгрома на тая държава ролята на кралъ Фердинанда не може да се отдѣли отъ дѣйността на Карола въ продължение на неговото 49 годишно царуване. Събитията се низятъ едно слѣдъ друго и иматъ помежду си здрава економическа връзка. Първия скокъ къмъ изгнана сирѣмо съюза се направилъ именно въ царуването на Ка-

рола. Въ Кюстенджа прѣзъ 1914 година бѣха окончателно сжсани връзкитъ на Ромъния съ централнитъ сили. Каролъ издигна първи гласъ, че мѣстото на Ромъния не е тамъ, кждѣто ще отиде България. И всичко, отъ царя до папара, заработиха въ това направление. Печата, съ изключение на едно ничтожно малцинство, се туря въ услуга на тоя политически дѣлъ и почна да насажда съ всички срдства умраза у своя народъ противъ съюза и България. Съглашението бѣ вече спечелило интелектуална Ромъния на своя страна и оставаше да дигне само своята магическа пръчка.

Каролъ умрѣ, обаче посѣтото отъ него сѣмо буйно растѣше. Кралъ Фердинандъ не можеше да прави друго освенъ да изпѣли завѣтитъ на своя чича. Войната бѣ обявена и нейния край е на лице. Ромъния дължи своя разгромъ на оная подла и задухласа политика, която изиграха Каролъ и Фердинандъ. Ней не остава друга утеха, освенъ днесъ да се поклони прѣдъ гроба на Карола, а утрѣ прѣдъ тоя на Фердинанда. Въ нещастната си народитъ сж като хората — блуждаатъ и търсятъ утѣха на скръбта си всеждѣ, кждѣто я намѣратъ.

## Военни новини.

Македонски фронтъ. 7 X. На пѣколко мѣста по фронта, малко по-оживенъ обезпокителенъ огънь. Отъ двѣтъ страни на Доиранското езеро бѣха прогонени съ огънь пѣколко разузнавателни групи.

Ромънски фронтъ. 7 X. При Прислава артилерийска стрѣлба, източно отъ Исакча рѣдка пушечна прѣстрѣлка.

Г. Тодоровъ.

## Ромънскиятъ правовъ режимъ въ Добруджа

Съ гъвна съѣстъ ромънскитъ власти, при анек-сирането на Добруджа въ 14 ноември 1878 г., както прави всеки грѣшникъ, въ манифеста си взѣмъ „жителитъ отъ всѣка народност“ въ Добруджа ласкаво и щедро обѣлаваха: „Най-светитъ и най-сжнитъ човѣшки добрини, като живота, честта и имота сж турени подъ защита на една конституция... никой неже ги наруши безъ законно наказание за туй“. Дълга бѣше борбата прѣди това и послѣ тоя манифестъ между политическитъ фактори въ Ромъния за окончателното присѣдинение на Добруджа. Най-послѣ страхътъ въ себе си ромънитъ надвиха, обавиха анексията на чуждата за тѣхъ Добруджа. И както винаги става при подобни несамоуѣрени активе, ромънскитъ власти, плашейки се отъ сѣката на Авела, веднага възвиха и прѣгърнаха мисълта за изключителния правовъ режимъ въ Добруджа. Въ 1880 г. гласуваха закона за устройството на Добруджа. Дадената честна дума отъ Краля за гарантиране на конституционнитъ правдини се погазва. Организиранитъ законъ бѣше едно съчетание на всичко стѣснително, което и турекитъ режимъ не е познавалъ. Изключителното положение, въ което бѣше поставено населението на Добруджа получи своитъ законодателенъ цинизъмъ въ постановленията на чл. 29 отъ сжкия органически уставъ, кждѣто префекта стана богоустановената власть. Всички законодателни, изпълнителни и сѣдебни функции въ окръга изхождаха и свѣриваха въ него. Той бѣше всичко. Изборнитъ околии се движеха по неговия капризъ, утвържденията на изборнитъ резултати зависѣше безапелационно отъ него; Полуизбирателнитъ институции сжмо получаваха властта си отъ него. А чиновници, развратени и осждени отвѣдъ Дунава пакъ той, префекта, назначаваше въ своята жѣлка губерния. Въ патриотичната работа на префекта букурешкитъ власти почти не се бъркаха; Тѣ бѣха доволни отъ дѣятелността на префектитъ, защото тя бѣше нитина законодателна мисль отъ 1880 година, а именно, да се разстроятъ съ тороръ и беззакония компактнитъ български маси въ Добруджа, които плашеха ромънитъ отъ комитажилъвъ. Разрѣдаването на българщината бѣше мисълта на властитъ управници.

Това не бѣ лека работа слѣдъ 1880 година и за най-безжѣлостната власть, защото всичко нѣщоше въ Добруджа българския печатъ. Економическата мощъ бѣха българитъ, тѣ бѣха темела въ народностната сграда въ Добруджа и по-численостъ. Прѣзнатитъ тукъ-тамъ други национални кошества, бѣха въ българската асимилация. Сжнитъ числово и економически българи караха другитъ да говорятъ на български езикъ, който имаше пълна гражданственостъ.

И ромънът почнаха борбата от там: да победят най-силния непрятел—българите, защото, пока се знае, а в политиката е от значение стратегията за постигане на победи. Пактиката се откриваха в организационния устав на Добруджа. Префектът, който беше източникът на властта, тръбваше безскорно да бъде първа на политиката. Тогава се почна гонението от властите на префекта на българския елемент и неговото разбриване. И там, въпреки привързани към богатото си стопанство българите упорствуваше и не емигрираше, вървяха теорората на подкупната власт, дохождаше колонизацията на „ветераните“ от към Олтения, или на ромъните от Трансилвания. Намбренията бяха да се ромънизират „модерно“ Добруджа! И сегашната карта на Добруджа разкрива идентичността на ромънските власти по колонизацията и ромънизиранието: въждото сж били здравите български центрове, там сж колонизираниите и ако последните не сж успявали да проникнат въ българските укрепени селски пунктове, то тѣ сж били обграждани от нови колонизирани селища. А тежките сетинии от тая ромънска политика сж помислили изключително българите. Тия обграждания и промишлявания сж години сж били същината, материалната помощ на българщината. Недвижимата собственост, която привързва човѣка въ едно мѣсто и го прави да има заседналост и да се отдава на мирна и постоянна работа, въ Добруджа е забувала от донъ на донъ своята цѣна и своенната защита на законите. Основният устав на Добруджа от 1880 г. макаръ, че е прогласявал принципа за светостта на собствеността, е останал само пустъ принципъ. Специалните закони за собствеността сж регулирали въ действителностъ правоотношенията и въ тях е истината. А тая е страшица за българите.

Законътъ за собствеността от 1882 год. е прѣтърпѣл четири измѣнения: въ 1884, 1885, 1889 и 1893 години. Основната тенденция въ тия закони е черната политика на ромъните срѣщу българщината. Имотниятъ добруджански народъ бѣха българите, защото нито ливованите, нито турците и еврейте въ първите години сж работили земята. Една е ишиката въ тия закони,—да се разклати стабилността на недвижимите имоти въ Добруджа, да се организира циркулацията на недвижимите имоти въ голѣмата частъ между българите, последователно да се обесимоти българския елементъ отъ държавата, която послѣ е отстъпвала земята на колонистите. Като се притурятъ при това слабата съдебна защита, която българина е получавалъ отъ ромънските съдилища въ запазване на минималното си право на собственост, то картината става пълна. Такива сж ромънските понятия за гаранция на вѣра, свобода, чест и имотъ въ Добруджа. Прѣследвай и грабятъ имота на населението съ изключителни закони, за да го пропѣднатъ отъ земята и бащинията му, а отъ друга страна колонизиратъ на чужда сѣтка. И тукъ ромъните сж най-много сполучливи, защото да забраняватъ бащиния езикъ, да гонятъ вѣрата е и малко и малко не се постигне, но да посочватъ имота и честта въ безправно положение е и по-сигурно и не лъво варварско, но понятията на свършменния международенъ съитъ. Но Богъ и правдата сж живи за българина. Ромънските власти получиха възмездие, което сами сж опрѣдѣлиха чрезъ уста на Кралъ Каролъ въ манифеста му къмъ добруджанци, по случай на анексията. „Добруджанци, вѣрата, сѣмействата и прагътъ на жилищата ви ще бѣдатъ защитени съ законите и никой не ще ги наруши безъ законно наказание за туй“. Първи тия блага на добруджанци нарушиха ромънските власти и управници и затова справедливо, било угодно Богу, да ги накаже 3-а българска армия съ всичката строгостъ на законите на правдата!

Н. Тодоровъ.

## Добруджа и Съюза.

Въ единъ моментъ у нѣкои наши политици бѣ се зародила мисълта, че въоръжения български народъ, при подлагане на експатиане националните му чувства, може да се подхлъсне. Това бѣ една погрѣшна концепция, едно необосновано върху дълбоката народна психика съмѣние. Българинътъ още въ 1913 година бѣ окончателно сжскалъ плѣменитѣ си връзки съ своята освободителка и съ своето сърдце поглеждаше на всички тия съмѣния, готовъ да даде дѣлови опровержения. Той не можеше да забрави онова, което Русия

стори при разкъсването на неговата национална плѣть, следъ нещастната междуособническа война.

Още въ 1913 г. българския народъ даде доказателства, че е готовъ да отблъсне удъръте, отъ еждото и да иде той. Реалистиченъ, въ и крайно откровенъ, той чакаше съ прикритъ дѣхъ да даде ново доказателство за висотата на националното си съзнание и добръ разбранъ патриотизамъ. Въ 1916 г. цѣлия въоръженъ народъ, като една душа се хвърли въ борбата за роденъ край и съ удивителна твърдостъ отблъсваше ударите на руси, и на сърби, и на ромъни. Скованъ, като гранитна скала при Балтажени, той, опрѣлъ желѣзните си гърди у Дунава—Черно море, три дни и три нощи подъ редъ отстояваше на непрѣстаниите удари на руските войски и непоколебимъ въ своята вѣра на освободителъ не направи нито една стѣпка назадъ. Той схващаше отлично отговорността си прѣдъ поколенията и историката и ни за моментъ не допусна да се опитатъ съ подлостъ бойните му знамена, обкчени съ лаври отъ прѣдшните войни. При Добричъ, Кубаницъ и Балтажени сж разбили за винаги и последните останки отъ съмѣнията у енкредулитѣ въ високото национално самосъзнание на въоръжения народъ. Въ тия отлични борби той даде кървави доказателства, че плѣменитѣ му връзки съ Русия принадлежатъ вече на историята.

Въ името на своите национални въжделения българския народъ разви бойните си знамена въ 1915 година. Когато нашите храбрии, отъ генералъ до простъ редникъ, лѣтяха по скалите за насъ Моравски и Македонски поля и планини и мръха съ отиди, че носятъ свободата на измѣнените си сънародници, друга частъ отъ народната ни армия чакаше съ затонъ дѣхъ денятъ за кървата отплата съ най-коварния съседъ. Него не го сѣрбскаше участието на руския войникъ рамо до рамо съ ромънския. Въ името на своето пълно национално обединение, за освобождението на Македония, Добруджа—Моравско, българския народъ съзнателно и съ увѣреностъ въ правотата на своето дѣло подаде желѣзната си ръка на своите нови съюзници и безвъзвратно се отдаде на служба на общата кауза. Него не го смущаваха укорите на съглашенците, защото той гледаше на своето дѣло, като на една свѣтина, която нищо не бѣ въ състояние да потъмни.

Борбата, която нашите войници подъ сж пезадривали отъ прѣдшедствущите войни рани, бѣ единъ култъ, на служба на който той се отдаде съ цѣлата си душа. Съ своята крѣвъ по всички бранни поля, той запечата новия си съюзъ и отъ първия до последенъ денъ непрѣстана да дава доказателства за своята искреностъ и постоянство въ разбирането на нѣта, който е призванъ да слѣдва и въ прѣдстоящото бъдеще. Всеки новъ боевъ денъ всъ по здраво скованахъ връзките ни съ нашите мощни съюзници. Българинътъ се радваше съ радоститѣ на своите нови бойни другари и отъ душа дѣлваше тяхните сѣрби. Него, обаче, горчиво го измѣтва подозрѣнieto на нѣкои отъ нашите съюзнически врагове. Той съ болѣжки посрѣща тяхната непонятна дѣйностъ въ известни направления. Нашите сънародници отъ Добруджа, които съ празнигоства посрѣщаха кървавия денъ на своето освобождение, се задаватъ въ нови таги и душевни мъчения.

Прѣкиятъ, които необмислено почнаха да му се правятъ въ мирната му национална и просвѣтна дѣйностъ, бѣха една изненада и като студенината на душѣта се излѣха върху неговата измѣчена отъ едно тъмно владичество душа. Българскиятъ войникъ не можеше да остане пасивенъ зритель на всичко това и съ обяснимо негодудание посрѣщахъ тия съюзнически прѣчки. Той обаче, продължава да гледа на тяхъ, като недоразумѣние отъ мѣстенъ характеръ. На тая негова интимна мисль го навежда пълната му вѣра въ Съюза и съзнанието за общия цѣль.

Българскиятъ народъ високо държи съюзническото знаме и съ право гледа на поплъзненieto на обитѣти и врагове—ромъните съ своето отъ болѣжки сѣрце. Нека не се забравятъ цѣлитѣ, въ името на които ние волно влѣзохме въ мировия кървавъ огънь. Моментата не е още изгубенъ, обаче трѣбва да се бърза. Ние свършаме съ искренъ позивъ къмъ достойния за почитъ германски народъ да подеме здраво въ борбата си нашата кауза за национално обединение, като остави намъ грижата за нови и осезателни доказателства на вѣрностъ къмъ съюза. Искаме щото германските окупационни власти въ Добруджа да съгласуватъ дѣйността си съ нашите чувства и стремѣжи, за да се парира на разпространяваната по дѣкомисленостъ мисль, че опасността за присѣдиняването на Добруджа къмъ общото ни отечество може да дойде отъ Берлинъ. Не за думи, а за дѣла е мадна терзаната душа на добруджанци, които не могатъ да си обяснятъ, въ името на какви съюзнически интереси тяхния роденъ кѣтъ продължава още да се дѣли на зони. Даватъ ли си сѣтка нашите съюзници, какъ се посрѣщатъ пригрозенията на ромъните отъ окупираниите градове въ Добруджа за официално честване на 10 того памятата на Карола? името на когото ни свързва съ спомени отъ ирачното минало, които ние съ право считаме за безвъзвратно отлѣтѣло?

Добруджанци, орете и сѣйте! Не оставайте незаста ни педя земя. Така въе ще изпълните най-добръ вашия дългъ къмъ героите, които сега при устиата на Дунавъ бранятъ непоколебимо свободата на нашата родина.

## Изъ чужбина

(Съобщения на В. Т. А.)

Конференцията на синдикатите въ Бернъ. Бернъ. Международната конференция на синдикатите прие една резолюция, въ която се казва: „Конференцията съжелява че французкото правителство е погрѣвило на прѣдставителитѣ на французките синдикати да дойдатъ въ Бернъ. Тя взема актъ отъ писмото на централното сдружение на английските синдикати, въ което се мотивира отсъствието на неговите прѣдставители и заявява, че този отказъ за участие на конференцията е неразбираемъ, тъй като е въ противорѣчие съ намѣренията и цѣлитѣ на международното движение на работническите синдикати. Конференцията не се счита компетентна да даде мнѣнието си досежно въпроса за общото съгласие на народите и на правителствата имъ и минава на дневенъ редъ по въпроса за писмото на централния комитетъ на английските синдикати, като изпазва желание въ всички страни водителитѣ и организираниите маси на пролетариата да съдѣйствуватъ съ всички срѣдства за близкото сслючване на мира.

Австрийскиятъ началникъ щаба на дунавската флота. Виена. Вѣстникътъ съобщава за героичната смъртъ на началникъ щаба на дунавската флотилия капитанъ Фюрстеръ.

2. Конференцията на синдикатите въ Бернъ. Бернъ. Французките вѣстници обнародватъ едно полуофициозно съобщение, което гласи, че французкото правителство отказало да даде паспорти на делегатитѣ за Бернската конференция на синдикатите, тъй като на конференцията французките делегати щѣли да се срѣщнатъ съ делегатитѣ на неприятелските страни.

Въздушна атака на Кале. Бернъ. Французките вѣстници се научаватъ отъ Кале, че миналия четвъртъкъ германски аероплани хвърлиха голѣмъ брой бомби надъ града. Има много убити и ранени.

Насилия на Съглашението. Стокхолмъ. Вѣстникътъ се научаватъ, че съглашението е почнало вече да реквизира неутрални параходи. Споредъ получени тукъ свѣдѣния, Франция реквизира 4 шведски параходи въ Шербургъ, Англия взема шведски параходи по шведско-холандската линия, също и Америка взема нѣколко норвежки параходи.

Глада въ Италия. Лугано. Главниятъ италиански комисаръ за продоволствието и консумацията г. Капена даде оставката си.

Финландия република. Хелзингфорсъ. Съобщение на Петроградската телеграфна агенция: Сенатътъ изработи единъ проектъ за новия политически режимъ на Финландия. Този режимъ ще бѣде републикански. Народътъ ще се управлява отъ прѣдседателя на републиката и диетата. Аграрниятъ органъ „Маакапсе“ обнародва една статия, съ която изглежда, че подготвя финландското население за новия политически режимъ, чийто проектъ е вече изработенъ отъ сената и който скоро ще бѣде прѣдаденъ за проучване отъ политическите партии. Вѣстникътъ счита за твърдъ естествено, че новата диета, като се обяви за учредително събрание, ще обяви Финландия за република. В-тъ „Токсо“ пише: Обявяването на Републиката ще бѣде единъ политически актъ не само мѣдъръ, но и необходимъ, за да се поддржатъ въ бъдеще отношения на добро съседство въ Русия, която също се обяви за република. Вѣстникътъ дава слѣдните основи на новия режимъ: Законодателството ще се упражнява отъ диетата, чийто уставъ ще прѣтърпятъ двѣ промѣни досежно великия князь и администрацията, безъ обаче, да се измѣни избирателния законъ. Главна на държавата ще бѣде прѣдседателътъ на републиката, който ще се избира по всеобщо гласоподаване за 5 години; той ще прѣдставлява Финландия прѣдъ Европа, ще съставя министерствата, ще одобрява гласуваните отъ диетата закони, ще назначава висшите чиновници и ще има право да помилва осъдените. Министритѣ ще бѣдатъ отговорни само прѣдъ диетата. Слѣдъ обявяването на независимостта на Финландия, диетата ще изпрати делегати да уведомятъ за това Европа и ще изпрати свои прѣдставители на мирната конференция. Слѣдъ войната Русия ще изтегли войските си отъ Финландия и ще върне всичките крѣпости, които тя сега държи.

Коалиционенъ кабинетъ въ Русия. Петроградъ. Петроградска телеграфна агенция: отъ 5 часа слѣдъ обѣдъ до 1 часа прѣзъ нощта, членоветѣ на правителството подъ прѣдседателството на Керенски, разскаха съ делегатитѣ на демократическата конференция, прѣдставителитѣ на московските индустриалци и пратеницитѣ на кадетската партия по въпроса за учредяването на властта: Разискванията започнаха съ една рѣчь на Керенски, който като изложи историята на вризата и описа политическото положение, настоя за съставянето на единъ коалиционенъ кабинетъ. Слѣдъ много рѣчи, събранието подготви почвата за едно съгласие почти по всички разисквани въпроси. Различия въ гледищата имаше само по въпроса за организацията.

Около рѣчта на графъ Чернинъ. Христиания. Норвежките вѣстници одобряватъ рѣчта на графъ Чернинъ, когото посочватъ като бѣлжикъ държавенъ мажъ отъ централните сили. Мажественниятъ езикъ на

граф Чернин, казват вистинитъ, не же захъснѣ да има свои ефектъ. Парижъ, „Пти паризментъ“ казва, Главната точка е да се знае дали Австрия признава правото на народноститъ споредъ принципа на Уйласона. „Тапъ“ казва: „Австро-Унгария става миролюбива, тъй като е убѣдена, че ще я пощадятъ. По този начинъ графъ Чернинъ измѣнява съ много миналото и настоящето. Ако графъ Чернинъ потвърждава жизнеността на Австро-Унгария, той не трѣбва да забравя, че тя е лишена отъ военната си и политическа независимост. Ако графъ Чернинъ поставя съ скрити думи сръбския въпросъ той повдига не само италианския но и българския въпросъ. Вистинитъ пита, дали българското правителство отъ своя страна е готово да се откаже отъ разширението.“

Стокхолмъ, „Социалдемократенъ“ като коментира рѣшата на графъ Чернинъ признава искреността на тази рѣчь. Демокрацията въ пълни свѣтъ, казва вистинитъ, трѣбва да я посрѣщне съ най-големо зодоволство. Другитъ вистини считатъ тази рѣчь като голяма стѣпка къмъ миръ, чѣто значение е главно въ декларацията за въ полза на мира безъ анексии; но снитатъ по какъвъ начинъ Австро-Унгария ще склони на това.

## Изъ чуждия и нашия печатъ.

### Дунавъ.

Подъ горното заглавие в. „Миръ“ публикува статия, отъ която правимъ долнитъ извадки:

До 1866 година по Дунава сж били въ сила три режима, единъ за горния Дунавъ, единъ за сръбния и единъ за долния. Днесъ се наброяватъ дори деветъ режима. Въ сила сж, съ други думи, за разни части отъ Дунава деветъ различни законодателства.

Отъ международна гледна точка съществуватъ три различни режима: единъ за горния Дунавъ, за който съществува една рѣчна община между четиритѣ съграбѣжници: Австро-Унгария, Бавария, Вюртембергъ и Сърбия; други за долния Дунавъ отъ Браила до морето, който се намира въ рѣцѣтъ на една международна европейска комисия; трети за сръбния Дунавъ отъ Браила до Оршова. Таа часть отъ Дунава, споредъ чл. чл. 15 и 16 отъ парижкия договоръ отъ 1856 година, е свободна за плаване. Въ сжщностъ, единъ общопризнатъ режимъ за таа часть отъ Дунава, не съществува. Постановленията на лондонския договоръ отъ 1883 година оставатъ неприложими, защото Румъния и България сж се отказали да ги признаятъ, понеже нахърпаватъ тѣхния суверенитетъ.

Това разнообразие въ режимитъ, на които е подчиненъ Дунавътъ, се дължи изключително на схващанито, че не на всички крайбѣжници се е гледало като на равни. Отъ всички части на Дунава най-добъръ се управлява долниятъ Дунавъ. Тука пълнежъ господарь е една, особна европейска комисия, въ която влизатъ прѣдставители на всички големи държави, а отъ малкитъ само Румъния се прѣдставява. Таа комисия прѣдставлява нѣщо като държавна въ държави.

Нейниятъ успѣхъ е билъ до толкова голѣмъ, че тя не само се обръща отъ временно въ постоянна, но и съществува нѣколко, нейната властъ да се разпростре чакъ до Желѣзнитъ врата, а споредъ нѣкои

дори до Вѣлградъ, отдѣто нагорѣ и двата бѣга на рѣката влизатъ въ австро-унгарски прѣдѣли.

Прѣдъ конференцията за мира ще бѣде поставенъ за окончателно разрѣшение и въпросътъ за Дунава. България не може да не заеме сѣрѣхо тоя въпросъ едно положение, което ще ѝ гарантира не само нейнитъ икономически интереси, а ще ѝ запази и достоинството на самостоятелна и независима държави. И за това трѣбва да се мисли своевременно. А ние като че не се интересуваме отъ тоя въпросъ достатъчно. За сега само Българската академия на наукитъ е издала една студия по въпроса отъ Н. Недевъ, капитанъ II рангъ отъ нашата флота.

Българското общество е обаче въ правото си да очаква нѣщо повече отъ таа студия отъ страна на българскитъ инженери и българскитъ юристи. Напоследѣтъ се събраха конференции въ Австро-Унгария по въпроса, на които участваха и наши делегати; ала за обсъжданитя тамъ, както и за оноу, което мислятъ, че ще бѣде най-добъръ да се направи по въпроса, нашитъ инженери и юристи, малко се знае отъ нашата публика. Едва она денъ на едно събрание въ българското инженерно дружество е държана бесѣда по въпроса. Желателно е изобщо да се употребятъ повече усилия, за да се изработи своевременно гледището, на което България трѣбва да застане, когато въпросътъ ще се изнесе прѣдъ конференцията за мира.

### Добруджанския въпросъ

Подъ това заглавие L'Espresso de Bulgarie пише: На нашето искрено желание за добро събѣдство, Румъния отговори съ двѣ войни, поставяйки сама на зелената маса добруджанския въпросъ и показвайки колко е опасно за балканския миръ установяването и върху дѣсния бѣгъ на Дунава. При съображенията, по които ние искаме Добруджа — съображения, основани върху нашитъ исторически, национални и естествени права — се прибави едно съображение отъ много важенъ характеръ, нуждата да осигоримъ бжденция миръ противъ домогванията на единъ алченъ събѣдъ, въ рѣцѣтъ на който Добруджа бѣше само единъ прѣдлогъ за нови завоевания отъсѣмъ Дунава.

Ако днесъ приметитъ политически принципи се прилагатъ и къмъ Добруджа, нашитъ права стигатъ за таа страна да бѣде присъединена къмъ майката. Но трѣбва да признаемъ, че въ тоя край много интереси се кръстосватъ и му придаватъ европейска важност. Добруджа винаги е била единъ пътъ и днесъ важенъ пътъ за съобщение, който води отъ западъ за изтокъ и отъ Русия за Вѣлото море. Разположена върху дѣсния бѣгъ на долния Дунавъ, тя пази, отъ една страна, устията на голѣмата европейска артерия, важността на която е голѣма и непрѣкъснато расте; отъ друга страна, тя, бидейки пътъ на Русия за югъ, е една естествена прѣчка за Руското разширение на югъ.

По нататѣкъ вистинитъ казва, че на Румъния бѣ дадена Добруджа, а не на България, за да пази пътя за Цариградъ отъ руситъ. А стана тъмъ обратното.

Берлинскитъ конгресъ лиши България, край-

бѣжия държави на Дунава, отъ рѣчния изходъ.

Европа не трѣбва да коваря вече тѣхъ грѣхитъ, които сжко се плащатъ. Не само нашитъ съюзници иматъ интересъ, щото България да владѣе единия бѣгъ на голѣмата рѣка до морето, а пѣла Европа...

Построявайки линията Черна-вода—Кюстенджа, румънитъ създадоха единъ пътъ за Цариградъ. На него приваляха да гледатъ като на съобщително сръдство отъ европейска важностъ. Но не е само тоя пътъ, който води къмъ югъ, безъ да мине прѣзъ България. Днесъ желѣзнитъ пътища се строятъ така леко, че може да се построи и другъ пътъ. Това независимо отъ гаранцията, която прѣдставлява България за пътя Черна-вода—Кюстенджа.

## Хроника

Прѣдстояще освобождение на българитъ добруджанци—пѣлници въ Германия и Австро-Унгария. Всѣхъ ствие постжикитъ на Централния добруджански народенъ свѣтъ, всички пѣлници добруджанци отъ българско произхождение, намиращи се въ разнитъ пѣлнически лагери въ Германия, Австро-Унгария и окупирана Румъния ще бждатъ освобождени и прѣдадени на българскитъ военни власти. Правилното разрѣшение на тоя въпросъ ще успокои и зарадва всички, които имаха близки, пѣлници, и които очакваха съ толкова голѣмо нетѣрпение тѣхното освобождение.

Въпроса съ имотитъ на училищата и черквитъ въ етапната зона е уреденъ въ благоприятна смисълъ. Черковно-училищнитъ настоятелства поематъ управлението на училищнитъ и черковнитъ имоти, приходитъ отъ които ще се употребяватъ за черковни и училищни нужди.

Похвална инициатива Добричани, за да увековечатъ паметта на падналитъ за освобождението нѣмъ герои сж взели инициативата за издигането „буна-музей на славата при Добричъ“. Помежду си тѣ сж събрали до сега 60000 лева за цѣльта. Тѣхната инициатива е поддрѣпена и отъ началника на участющата при боеветъ край градѣтъ нѣмъ Сборна Дивизия. Началника на последната се е отозвалъ съ една заповѣдъ до подчиненитъ си части и позивъ къмъ другитъ дивизии за засилване на фонда за увековечаване паметта на героитъ. Самъ Генералъ Кантарджиевъ е внесалъ сумата 1000 лева.

Едно мило тържество въ Браила. На 5 тогъ въ Браила, единъ отъ важнитъ търговски центрове, гдѣто до сега тунаше само румънски пулс, било извършено едно мило празненство. Едновременно съ отпразнуването на независимостта, било тържествено отворито и българското тамъ училище, на което румънскитъ власти прѣдъ освобождението на тоя градъ, гледаха съ лавна неприязнь.

Повръщане църковно-училищнитъ имоти отъ германската етапна зона. Благодарение настоятелнитъ усилия на нашитъ власти, църковнитъ и училищнитъ имоти отъ германската етапна зона въ Добруджа ще бждатъ повръщани на църковнитъ и училищнитъ настоятелства. Като съраднеме последнитъ съ извършеното, подканваме ги да почнатъ още отсега тѣхната работа и използване за да се създадатъ материални сръдства, толкова нужни въ прѣстоящата нѣмъ църковно-просѣтпа дѣлностъ.

Добруджанци, разпространявайте вѣстникъ „Добруджа“

### Кръстю Мирски

## ИЗЪ МИНАЛОТО НА ДОБРУДЖА

(Исторически бѣлѣжки).

— Продължение —

Славяни, Хуни, българи.

Въ 921 Симеонъ се намиралъ твърдѣ близо до Цариградъ, именно при Силиврия и Хераклея, а въ 922 нашитъ прѣдѣли разбили Византия до самия златенъ роугъ, отъ като обсадили отъ Одринъ. Симеонъ умира на 27 май 927 и иде на прѣстола малкиятъ му и по умъ синъ слабиятъ Петъръ (927—968). Той сжщата година отива въ Цариградъ, оженва се за една вичука на императора и сключва на 8 окт. 927 уснѣшенъ миръ съ последния, но тоя миръ излиза много по-успѣшенъ за Византия, защото условията не били по-изгодни за България. Тѣ били таква само за империята и — лично за Петра и архиепископа Дамьяна, който става въ Силистра патриархъ на всички българи. При Багратуниа († 950) и приемника му Романъ II († 963) ние, българитъ, сие помагали на Византия противъ арабитъ и руситъ. Само въ края на живота си Петъръ е разбралъ, че Византия се е свързала съ България, за да я изучи и да я слаже единъ денъ здраво. България е отпаднала отъ вътрѣшни раздори, благодарение на Петровата неспособностъ. Въ 963 става императоръ Никифоръ Фока, въ 966 просто били набитъ въ Цариградъ Петрови вратеници, отишли тамъ за събрание годишната данъ, врътисва се 40 годиш-

ниятъ българо-византийски миръ, обявява ни се война, византийцитъ ни побѣдихъ въ Ромъния (Тракя), благодарение на руситъ, които били подкупени въ Киевъ отъ Цариградъ, и нападнали България подъ своя великъ князь Светослава, българска рожба. Прѣзъ августъ 967 тоя князь излази неочаквано около устето на Дунава, завладява безъ мѣка гр. Прѣславецъ (гр. Малки Прѣславецъ, чийто развалини лежатъ при с. Прѣславъ, на изтокъ отъ Тулча). Слѣдъ туй наша 30 хилядна войска се разбива отъ руситъ и тя се принуждава да забѣгне въ гр. Силистра.

Въ 968 прѣзъ пролѣтъта руситъ се върнали въ земята си, защото печенегитъ обсадили гр. Киевъ. На 30 янури 969 царъ Петъръ е умрѣлъ. Прѣзъ лѣтото на таа година Светославъ се връща, отива въ България, но вече не като съюзникъ на Византия, а за свой интересъ. Слѣдъ нѣколко успѣшни битки той завладѣвъ прѣзъ пролѣтъта на 969 гр. Силистра и го владѣлъ до 971, когато го прѣвзели отъ руситъ византийцитъ. Византия била прѣдложила Светославу миръ. Прѣзъ пролѣтъта на 971 храбриятъ и хитриятъ императоръ Цимисхий, арменецъ по произходъ, отива чакъ до гр. Веллии Прѣславъ, прѣвзема го и Светославъ се спасява отъ византийцитъ чакъ въ Силистра, дѣто се заплъчува, слѣдъ като слабиятъ ни царъ Борисъ II и сѣмейството му византийцитъ въ Веллии-Прѣславъ биле освободили отъ руския пѣлнъ. На 23 априлъ 971 византийцитъ се явили при гр. Силистра, дѣто е станала голѣма битка. Гр. Силистра билъ държанъ въ обсада тогазъ пѣли три мѣсеци. Обсаденитъ руси направили на 22 юлий последенъ опитъ да излѣзатъ, и се принудили

ли, най-сетѣ, да селѣчатъ миръ. Светославъ, на пътъ за своето отечество билъ убитъ отъ печенегитъ.

При царя ни Петра Прѣславска България била останала почти само съ земята ни отъ р. Осма на изтокъ до Черно море и Сѣверна Тракя. Слѣдъ Петра станалъ царъ на таа наша държавица синъ му Борисъ II, когото е пѣлвилъ Светославъ и отъ когото, както се каза по-горѣ го освобождава императоръ Цимисхий. Тѣй, останало ни е само основаното отъ царя ни Шишманъ I (963—968) наше западно царство; което е съществувало известно врѣме и въ днитъ на прѣславското ни царство. Умниятъ и смѣлъ Шишманъ, паричанъ Мокриятъ, е билъ избранъ въ 963 отъ възстаналитъ противъ царя ни Петра македонски българи. Шишманъ не е сполучилъ да спали тѣй скоро Петра, по му билъ отпелъ много мѣста въ Македония и Морави, и още София и Видинъ. Царува послѣ Давидъ (968—977) слѣдъ него славниятъ Самуилъ (977—1014), послѣ Гавриилъ Романъ (1014—1015), който билъ убитъ отъ последния ни Охридски царъ Ив. Владиславъ (1014—1018), който билъ убитъ отъ последния ни Охридски царъ Ив. Владиславъ (1015—1018), прѣстоурувателя (Ив. Владиславъ билъ синъ на Аропа, Самуиловъ братъ, стрика на Гавриила Романа). Ив. Владиславъ се билъ съюзилъ съ задунавскитъ печенѣги, но, както се види, пише К. Мречекъ, Силистренскитъ стратегъ (военначалникъ) е разстроилъ тоя съюзъ (въ 1017) та Василий II, българобуйната отъ македоно-славянски произходъ, най-мощъ е могѣлъ да възтѣржествува, като е сполучилъ да туря край на 1-то ни царство. (Слѣдъ)

(Списък № 46.)

# М а р т и р о л о г ъ

на българите — дебруджански граждани, които رہائی کے لیے کاتے заложници اور دہرائے زاتہرے کے ساتھ ساتھ، زاتہرے اور کھلے پھانسی کے کاتے کے لیے خصوصی مذہبی کے لیے.

Продължение от брой 45.

## с. Алфатаръ (Силистренско)

- 138 Георги К. Ганевъ 49 г.  
139 Михалъ И. Риставлевъ 21 г.  
140 Господиновъ 16 г.  
141 Иванъ 13 г.  
142 Нидълчо Т. Чилингеровъ 21 г.  
143 Георги Питановъ 71 г.  
144 Цани С. Данковъ 16 г.  
145 Диму Динчевъ 63 г.  
146 Тодоръ Х. Тоневъ 19 г.  
147 Алекси Димитровъ 61 г.  
148 Гендо Желъзковъ 35 г.

## с. Гор. Кайнарджа (селистр.)

- 1 Свѣщенникъ Ради Димовъ 65 г.  
2 Саво Марковъ 36 г.  
3 Димитъръ Петковъ 50 г.  
4 Илия Стояновъ 18 г.  
5 Петко Василевъ 41 г.  
6 Кольо Тодоровъ 31 г.  
7 Михалъ 66 г.  
8 Василко Михаловъ 19 г.  
9 Апостолъ Дойчевъ 35 г.  
10 Антонъ Георгиевъ 21 г.  
11 Лазаръ Танушовъ 42 г.  
12 Петъръ Братановъ 22 г.  
13 Нейчо Ганевъ 50 г.  
14 Минчо Нейчевъ 23 г.  
15 Пени Димитровъ 57 г.  
16 Димитъръ Василевъ 23 г.  
17 Маринъ Тоневъ 30 г.  
18 Антонъ Недѣлчевъ 38 г.  
19 Александъръ Марковъ 31 г.  
20 Георги Г. Алмаджиевъ 37 г.  
21 Иванъ 43 г.  
22 Христо Крумовъ 17 г.  
23 Георги К. Р. Петковъ 37 г.  
24 Филиппъ Ивановъ 57 г.  
25 Костадинъ С. Ивановъ 34 г.  
26 Иванъ Петровъ 41 г.  
27 Юрданъ Лавтеровъ 31 г.  
28 Ради Петковъ 51 г.  
29 Ангелъ Колевъ 35 г.  
30 Атанасъ Костадиновъ 39 г.  
31 Петъръ Торниковъ 22 г.  
32 Дочу Василевъ 45 г.  
33 Маринъ Василевъ 35 г.  
34 Стефанъ Василевъ 30 г.  
35 Маринъ В. Мумковъ 25 г.  
36 Василко Костадиновъ 44 г.  
37 Юрданъ Ивановъ 46 г.  
38 Желъзъ Христовъ 50 г.  
39 Минчо Желъзовъ 19 г.  
40 Тодоръ К. Петковъ 45 г.  
41 Стефанъ Николовъ 26 г.  
42 Димитъръ Боневъ 47 г.  
43 Пони Недѣлчевъ 21 г.  
44 Марко Добревъ 51 г.  
45 Сава Марковъ 23 г.  
46 Петко Добревъ 58 г.  
47 Петъръ Колевъ 29 г.  
48 Иванъ Р. Петковъ 31 г.  
49 Жико Желъзовъ 61 г.  
50 Атанасъ Колевъ 31 г.  
51 Георги Русевъ 61 г.  
52 Минчо Куртовъ 31 г.  
53 Юрданъ Ивановъ 28 г.  
54 Илия Костаковъ 29 г.  
55 Тодоръ Д. Каракашевъ 22 г.  
56 Илия Недѣлчевъ 49 г.  
57 Иванъ Пеневъ 26 г.  
58 Стою Пеневъ 24 г.  
59 Иванъ Василевъ 41 г.  
60 Христо Ивановъ 42 г.  
61 Тончу Памлевъ 48 г.  
62 Георги Никиторовъ 46 г.

- 63 Ендо Недѣлчевъ 41 г.  
64 Антонъ Костадиновъ 49 г.  
65 Петъръ Костадиновъ 33 г.  
66 Сава Костаковъ 40 г.  
67 Върбанъ Ангеловъ 31 г.  
68 Трифонъ Костадиновъ 61 г.  
69 Димитъръ Трифоновъ 20 г.  
70 Иванъ Демировъ 35 г.  
71 Недѣлчо Пенчевъ 21 г.  
72 Шербанъ Николовъ 28 г.  
73 Мехмедъ Е. Мустафовъ 37 г.  
74 Мустафа Юсеиновъ 29 г.  
75 Юсоръ Ю. Гюженъ 35 г.  
76 Хасанъ Х. Исуповъ 63 г.  
77 Хасанъ Етеповъ 21 г.  
78 Арудъ И. Жерадовъ 41 г.  
79 Х. Мустафа Х. Исуповъ 71 г.  
80 Мехмедъ Афудовъ 61 г.  
81 Янаки Петровъ 48 г.  
82 Илия П. Вълчевъ 40 г.  
83 Исмаилъ Жерадовъ 48 г.  
84 Слави Петковъ 45 г.  
85 Адемъ Османовъ 23 г.  
86 Иванъ Г. Касабовъ 22 г.  
87 Ахмедъ Юсеиновъ 21 г.  
88 Али Аколневъ 46 г.  
89 Русанъ Георгиевъ 22 г.  
90 Павли Радевъ 31 г.  
91 Кулю 46 г.  
92 Диму М. Василевъ 18 г.  
93 Атанасъ Василевъ 49 г.  
94 Вълчо Мариновъ 41 г.  
95 Георги Т. Цаневъ 41 г.  
96 Василъ Илчевъ 25 г.  
97 Митю И. Пашевъ 35 г.  
98 Велико Добревъ 44 г.  
99 Ахмедъ Х. Хасановъ 61 г.  
100 Юсуфъ Османовъ 36 г.  
101 Ради Костадиновъ 45 г.  
102 Рифатъ Алиевъ 27 г.  
103 Юсеинъ Юсеиновъ 31 г.  
104 Османъ Ахмедовъ 36 г.  
105 Мъринъ Златевъ 38 г.  
106 Михаилъ Златевъ 49 г.  
107 Иванъ Миховъ 21 г.  
108 Юсеинъ Ахмедовъ 20 г.  
109 Ахмедъ Х. Мустафовъ 56 г.  
110 Мехмедъ Ахмедовъ 19 г.  
111 Юсеинъ Х. Мустафовъ 51 г.  
112 Диму Георгиевъ 29 г.  
113 Тодоръ Д. Митковъ 57 г.  
114 Жоичу Димитровъ 51 г.  
115 Пею Ивановъ 29 г.  
116 Тони Симеоновъ 55 г.  
117 Михаилъ В. Кюркичевъ 61 г.  
118 Кулю Георгиевъ 26 г.  
119 Вълчу Великовъ 29 г.  
120 Добри Недѣлковъ 56 г.  
121 Димо Андоновъ 29 г.  
122 Иванъ Дочевъ 20 г.  
123 Добри Димитровъ 29 г.  
124 Костадинъ 31 г.  
125 Велико 41 г.  
126 Кръстю Ивановъ 53 г.  
127 Илия Илковъ 28 г.  
128 Юсеинъ Юсеиновъ 16 г.  
129 Рафи Османовъ 36 г.  
130 Дочу Стояновъ 45 г.  
131 Христо Вълчевъ 38 г.  
132 Калинъ Георгиевъ 45 г.  
133 Кръстю Ангеловъ 32 г.  
134 Ради П. Червенковъ 40 г.  
135 Сюлюмъ Еминовъ 32 г.  
136 Кадиръ Османовъ 45 г.  
137 Георги Н. Тончевъ 55 г.  
138 Али Кърджали 30 г.  
139 Еубъ Алиевъ 30 г.  
140 Еленъ Тодоровъ 25 г.

- 141 Шукру Реджебовъ 25 г.  
142 Ибраимъ Ахмедовъ 25 г.  
143 Османъ Жерадовъ 45 г.  
144 Добри Добревъ 52 г.  
145 Станадъ Костадиновъ 28 г.

## с. Копакли (Силистренско)

- 1 Шавиръ Салиевъ 40 г.  
2 Селимъ Ислямовъ 35 г.  
3 Насуфъ Реджебовъ 25 г.  
4 Османъ К. Ахмедъ 38 г.  
5 Изетъ Х. Аптуловъ 26 г.  
6 Али О. К. Салиевъ 28 г.  
7 Радой Елевъ 35 г.  
8 Ахмедъ Ашимовъ 55 г.  
9 Юрданъ Атанасовъ 35 г.  
10 Велико Драгановъ 58 г.  
11 Ахмедъ Шерифовъ 27 г.  
12 Расимъ Ахмедовъ 33 г.  
13 Мехмедъ Ю. Устъ 30 г.  
14 Салимъ Ибраимовъ 42 г.  
15 Али Салиевъ 18 г.  
16 Мустафа Сюлмановъ 28 г.  
17 Мистежебъ 20 г.  
18 Юсеинъ А. Курчукъ 30 г.  
19 Георги Стояновъ 24 г.  
20 Османъ Ахмедовъ 24 г.  
21 Мехмедъ Реджебовъ 38 г.  
22 Саджъ Салимовъ 35 г.  
23 Димитъръ Юрдановъ 40 г.  
24 Станатъ Михайловъ 30 г.  
25 Сали А. Кжасжилъ 26 г.  
26 Мехмедъ А. Кжасжилъ 35 г.  
27 Игнатъ Ивановъ 25 г.  
28 Ангелъ Йордановъ 15 г.  
29 Георги Димитровъ 45 г.  
30 Ахмедъ Мехмедовъ 15 г.  
31 Дайлъ Салимовъ 25 г.  
32 Йорданъ Георгиевъ 22 г.  
33 Османъ Махмудовъ 18 г.  
34 Егирефъ Мехмедалиевъ 25 г.  
35 Абилъ Неджиновъ 25 г.  
36 Мехмедъ Салиевъ 23 г.  
37 Асанъ Асановъ 40 г.  
38 Велико Георгиевъ 16 г.  
39 Ахмедъ Висаловъ 23 г.  
40 Аомилъ Хасановъ 58 г.  
41 Арифъ Ахмедовъ 35 г.  
42 Муталибъ Насуфовъ 27 г.  
43 Мисирежъ Назировъ 40 г.

## с. Голембина (селистренско)

- 1 Али В. К. Джаферовъ 55 г.  
2 Али С. Кьоровъ 40 г.  
3 Исмаилъ В. Плъдъкъ 35 г.  
4 Али К. Коджукъ 25 г.  
5 Али Туромъ 30 г.  
6 Тахиръ Исмаиловъ 35 г.  
7 Мехмедъ Салимовъ 35 г.  
8 Рахмъ Муртаза 20 г.  
9 Вели Г. Мустафа 70 г.  
10 Стоянъ Златевъ 18 г.  
11 Али В. Паша 18 г.  
12 Мустафа Паша 30 г.  
13 Хамза М. Юсеиновъ 40 г.  
14 Саджъ Ю. Чолакъ 35 г.  
15 Мустафа Сюлманъ 30 г.  
16 Юрданъ Николовъ 25 г.  
17 Мустафа Юсеиновъ 35 г.  
18 Казимъ М. Асановъ 27 г.  
19 Мехмедъ 32 г.  
20 Мохаремъ Мустафа 30 г.  
21 Асанъ 35 г.  
22 Сали Малафъ 30 г.  
23 Юсеинъ Х. Сюлейманъ 35 г.  
24 Асанъ Т. Али 35 г.  
25 Емурза Сюлмановъ 50  
26 Абилъ Мисиревъ 45 г.

- 27 Али Гидовъ 35 г.  
28 Ибраимъ Сейдовъ 45 г.  
29 Салимъ Юсеиновъ 30 г.  
30 Алилъ С. Сюлейманъ 34 г.  
31 Туранъ Исейновъ 35 г.  
32 Юсеинъ Ибраимовъ 45 г.  
33 Мехмедъ Велковъ 30 г.  
34 Асанъ Юсеиновъ 39 г.  
35 Али Аликовъ 35 г.  
36 Али Юртишевъ 30 г.  
37 Али Мустафа 25 г.  
38 Юсеинъ М. Сали 38 г.  
39 Асанъ 35 г.  
40 Ибраимъ Махмедовъ 45 г.  
41 Киракъ Андреевъ 50  
42 Кирекица Кирякова 51 г.  
43 Андре 11 г.  
44 Коста 13 г.

## с. Голем-Чаталъ (селистрен.)

- 1 Христо Костовъ 48 г.  
2 Янаки Колевъ 29 г.  
3 Илия Боранковъ 80 г.  
4 Христо Поповъ 35 г.  
5 Юрданъ Желещевъ 18 г.  
6 Никола Станковъ 38 г.  
7 Стоянъ Пенчевъ 16 г.  
8 Пени Рачевъ 20 г.  
9 Никола Николовъ 30 г.  
10 Атанасъ Попевъ 27 г.

## с. Сюнечъ (селистренско)

- 1 Василъ Соколовъ 65 г.  
2 Али О. Ашимовъ 65 г.  
3 Бейтула Исмаиловъ 30 г.  
4 Юмеръ Аптуловъ 16 г.  
5 Ахмедъ Садудовъ 18 г.  
6 Вайтъ Изетовъ 32 г.  
7 Юсеинъ Ахмедовъ 55 г.  
8 Адилъ Салиевъ 45 г.  
9 Михаилъ Яковиковъ 80 г.  
10 Халидъ Махмудовъ 32 г.  
11 Мехмедъ Халиковъ 15 г.  
12 Хасанъ Ибраимовъ 18 г.  
13 Мехмедъ Шакиръ 35 г.  
14 Исмаилъ Мехмедовъ 20 г.  
15 Еминъ Юмеровъ 60 г.  
16 Аптула Хасановъ 28 г.

## с. Хаджи-Клей (селистрен.)

- 1 Петъръ П. Паназовъ 65 г.  
2 Кръстю Радевъ 50 г.  
3 Павли Д. Геневъ 35 г.  
4 Драганъ Виликовъ 19 г.  
5 Тодоръ Радевъ 20 г.  
6 Руси Русовъ 60 г.  
7 Костадинъ Драгановъ 60 г.  
8 Пени Калиновъ 28 г.  
9 Петъръ Мариновъ 22 г.  
10 Гани Минчевъ 23 г.  
11 Костадинъ Н. Обрешковъ 43 г.  
12 Станчо Георгиевъ 50 г.  
13 Доню Петровъ 18 г.  
14 Иванъ Петровъ 15 г.  
15 Велико Димитровъ 24 г.  
16 Стоянъ Славовъ 20 г.  
17 Димитъръ Атанасовъ 70 г.  
18 Атанасъ Димитровъ 35 г.  
19 Стоянъ Кунчевъ 30 г.  
20 Димитъръ 25 г.  
21 " И. Лунашковъ 32 г.  
22 Юрданъ П. Попановъ 40 г.  
23 Иванъ 35 г.  
24 Пажъ Георгиевъ 30 г.  
25 Маринъ Славовъ 24 г.  
26 Атанасъ Георгиевъ 21 г.  
27 Тодоръ Петровъ 21 г.  
Слѣдв.

Забѣлка. Упомянати са всички обичаи и частици на, които забѣлжватъ грѣхъ и опущения въ списъците въ ги съобщаватъ въ редакцията.

Надписи на фонда „ДОВРУДЖА“

Всѣхъ печатница — Бабадагъ

Директоръ: Драгомиръ Пачевъ